

I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc văn bản sau:

GIẾT CON MĂNG XÀ HIĐRƠ Ở LÊRNƠ

Sau chiến công đầu tiên của Hêraclex, Ôrixtê lại ra lệnh cho chàng phải lên đường dẫn thân vào một thử thách còn nặng nề và nguy hiểm gấp bội phần thử thách đầu tiên: đến vùng Lernơ giết con măng xà Hiđrơ. Đây cũng lại là một quái vật con của Tiphông và Êkhiđna, một con rắn khổng lồ đã thành tinh có tới một trăm cái đầu, sống ở vùng Lernơ trên bán đảo Pêlôpônêđơ. Măng xà Hiđrơ này chuyên sống ở vùng đầm lầy giữa các ngọn núi đá. Nó chọn một cái hang sâu làm nơi cư ngụ. Thật không kể xiết những tai họa khủng khiếp mà Hiđrơ đã gieo xuống đời sống nhân dân quanh vùng. Trước hết hãy nói về hơi thở của con quái vật này. Đó là hơi thở của một trăm cái đầu to lớn với những cái miệng rộng như cái nong, cái nia, vì thế ta chỉ có thể nói đó là những luồng gió mạnh. Nếu Hiđrơ phồng mang trợn mắt mà phun, mà thổi thì cây cối bị đổ, gãy, nhà cửa bị bốc bay. Nguy hiểm hơn nữa là trong hơi thở của Hiđrơ có khí độc, ai không may hít phải là chết ngay tức khắc. Vì lẽ đó cho nên ngay cả khi Hiđrơ ngủ cũng không ai dám bén mảng đến gần. Nhân dân quanh vùng Lernơ bị Hiđrơ bắt không biết bao nhiêu là bò, ngựa, dê cừu... Cả đến người nữa, không gia đình nào là không có người thiệt mạng. Người ta phải dời chỗ ở nhiều lần tránh xa vùng Hiđrơ để kiếm ăn. Nhưng tránh đâu cho thoát Hiđrơ bò rất nhanh, quăng mình đi vun vút như ta quăng ném một hòn đá.

Hêraclex cùng với Iôlaôx (Iolaos) con của Iphiclex đến vùng Lernơ bằng một cỗ xe ngựa. Hai người cho dừng lại ở ngoài vùng đầm lầy rồi len lỏi qua các bờ bãi lau sậy um tùm tìm nơi ở của con quái vật. Việc tìm kiếm quái vật tuy vất vả song không đến nỗi kéo dài vì hơi thở tanh tưởi của Hiđrơ là một dấu hiệu chắc chắn nhất báo cho biết sào huyệt của nó đã không còn xa. Sau khi xem xét cẩn thận nơi ở của quái vật, Hêraclex thấy muốn diệt được nó trước hết phải điệu nó ra khỏi vùng đầm lầy. Chàng cùng với Iôlaôx dùng kế khiêu khích Hiđrơ. Iôlaôx đốt nóng những mũi tên cho Hêraclex bắn vào quái vật. Bắn liên tiếp hết mũi tên này đến mũi tên khác. Hiđrơ thấy động liền ngóc đầu dậy đi tìm địch thủ. Trúng kế của người anh hùng, quái vật bò ra khỏi vùng đầm lầy, quẩn mình đuổi theo hai người. Cuộc chiến đấu giữa Hêraclex với Hiđrơ thật gay go vô cùng. Hiđrơ vươn thân ra quẩn lấy Hêraclex định thắt, xiết cho Hêraclex chết. Nhưng Hêraclex nhanh chóng truồi ra khỏi vòng cuốn của nó, vung chùy lên giáng vào đầu nó. Mỗi đòn chùy giáng vào một cái đầu của Hiđrơ tưởng là một đòn kết liễu và chỉ cần một trăm đòn thì một trăm cái đầu của Hiđrơ vụn tan như cám. Song không phải như thế. Hiđrơ không phải là một con măng xà thường. Cứ mỗi cái đầu bị đập bẹp, vỡ tan, thì tức khắc một cái đầu khác lại mọc ra thay thế. Cũng cần phải nói tới sự giúp đỡ của các vị thần nên Hêraclex mới không bị trúng độc. Không thể đánh nhau với Hiđrơ theo cách ấy

được nữa. Hêraclex gọi người cháu trai là Iôlaôx đến giúp sức. Chàng ra lệnh cho Iôlaôx đốt lên một ngọn đuốc, lửa cháy bùng bùng. Cứ mỗi cái đầu của Hidrô bị chàng đập bẹp thì Iôlaôx phải lập tức gí ngay đuốc lửa vào đốt luôn để cho không một cái đầu nào mọc tiếp, kịp thời được nữa. Cứ thế lần lượt, Hêraclex hạ gần hết trăm đầu con mãng xà. Nữ thần Hêra thấy con quái vật của mình bị yếu thế, sắp đi theo số phận con sư tử Nê mê bèn sai một con tôm hùm rất lớn từ dưới vùng đầm lầy lên cứu viện cho Hidrô: Con tôm hùm bò lên vừa lúc Hêraclex không đề phòng đã cắp vào ngón chân chàng định giật mạnh cho chàng ngã. Bị đau, Hêraclex giật mình quay lại, tiện tay giáng xuống một chùy. Con vật vỡ tan ra từng mảnh. Các đầu của Hidrô lần lượt bị đánh bẹp. Chỉ còn lại một cái đầu lớn nhất ở chính giữa thân là không sao trị được vì lẽ nó vốn bất tử. Hêraclex dùng gươm. Bị chém lìa khỏi thân mà mắt nó vẫn mở trừng trừng, miệng phun ra hơi độc phì phì. Hêraclex bèn đào một cái hố sâu rồi hất nó xuống đấy, đoạn chàng vác một tảng đá lớn đè chặn lên trên. Chỉ có làm như vậy thì nó mới không thể sống lại được nữa. Trước khi ra về, Hêraclex đem nhúng những mũi tên của mình vào máu của con mãng xà. Từ đó trở đi những mũi tên của Hêraclex lại ác hiểm thêm một bậc nữa. Kẻ nào bị trúng tên thì không phương thuốc nào cứu khỏi cái chết. Thế là người anh hùng Hêraclex đã hoàn thành một chiến công vĩ đại nữa. Ngày nay, trong văn học thế giới cái tên Hidrô có một nghĩa bóng, chỉ một tai họa, một tệ nạn nào cứ tái diễn đi tái diễn lại trong đời sống xã hội, xóa bỏ, thanh trừ rồi lại nảy sinh lặp đi lặp lại giống như đầu của con mãng xà Hidrô bị đánh bẹp lại mọc ra chiếc khác.

(Trích Mười hai kỳ công của Hê-ra-clet, Thần thoại Hy Lạp, Nguyễn Văn Khoa, NXB Văn học, 2016, tr.357-359)

Xem thêm tại Website VnTeach.Com
<https://www.vnteach.com>

Lựa chọn đáp án đúng:

1. Sự kiện chính được kể trong văn bản trên là gì?
  - A. Hêraclex giết con mãng xà Hidrô ở Lêrô .
  - B. Hêraclex giết con tôm hùm của nữ thần Hê ra.
  - C. Hêraclex tẩm máu độc vào các mũi tên để tăng thêm sức mạnh.
  - D. Hêraclex được các thần giao sứ mệnh giúp loài người.
2. Mãng xà Hidrô là con của?
  - A. Thần Dớt và Hêra
  - B. Thần A-pô-lông và nữ thần tình yêu
  - C. Thần Héc-mes và Atêna
  - D. Tiphông và Êkhiđna
3. Con mãng xà Hidrô thường gây họa gì?
  - A. Gây ra lũ lụt, mất mùa, động đất, sóng thần, đổ cây, cháy nhà
  - B. Bắt dân xứ Lêrô phải hàng năm phải hiến tế người.
  - C. Làm cây cối bị đổ, gãy, nhà cửa bị bốc bay, bắt bò, ngựa, dê cừu, người
  - D. Gây thảm họa cháy nhà, chết người, ăn thịt gia súc
4. Hêraclex hạ được cái đầu lớn nhất chính giữa thân của con mãng xà Hidrô ở Lêrô bằng cách nào?
  - A. Dùng chùy đập nát lấy lửa đốt cho đầu không mọc được.

- B. Nhờ vào sự giúp sức của các vị thần.
C. Dùng cây chùy đập nát đào hồ sâu hất xuống, lấy tảng đá lớn đè lên.
D. Dùng gươm chặt đứt, đào hồ sâu hất xuống, lấy tảng đá lớn đè lên.
5. Chi tiết Hêraclex dụ con mãng xà Hidrơ ở Lênrơ ra khỏi vùng đầm lầy cho thấy chàng là con người như thế nào?
A. Thông minh.
B. Dũng cảm
C. Kiên quyết
D. Gan dạ.
6. Hình tượng mãng xà Hidrơ ở Lênrơ có ý nghĩa gì?
A. Tượng trưng cho lực lượng thống trị xã hội tàn ác.
B. Chỉ một tai họa, một tệ nạn nào cứ tái diễn đi, tái diễn lại trong đời sống
C. Chỉ những các hiện tượng tiêu cực của xã hội.
D. Tượng trưng cho những tính cách tiêu cực của loài người.
7. Chiến công của Hêraclex trong câu chuyện có ý nghĩa gì?
A. Ca ngợi sức mạnh của người Hy Lạp cổ.
B. Ca ngợi, tự hào về sức mạnh và trí tuệ của con người.
C. Phản ánh những xung đột, mâu thuẫn xã hội căng thẳng.
D. Phản ánh công cuộc khám phá tự nhiên của người Hy Lạp cổ.

Trả lời các câu hỏi:

8. Theo anh/chị, có thể lược bỏ chi tiết miêu tả con mãng xà Hidrơ ở Lênrơ: “*Hidrơ không phải là một con mãng xà thường. Cứ mỗi cái đầu bị đập bẹp, vỡ tan, thì tức khắc một cái đầu khác lại mọc ra thay thế*” trong văn bản hay không? Vì sao?
9. Anh/ chị rút ra bài học gì cho bản thân sau khi đọc câu chuyện *Giết con mãng xà Hidrơ ở Lênrơ*?
10. Từ hình ảnh những chiếc đầu của Hidrơ bị Hêraclex tiêu diệt, anh/chị quan niệm như thế nào về mối quan hệ giữa tốt đẹp và xấu xa trong cuộc sống? (Trả lời bằng 4-5 câu)

II. VIẾT (4.0 điểm)

Viết một bài luận (khoảng 500 chữ) phân tích, đánh giá nội dung và nghệ thuật của văn bản *Giết con mãng xà Hidrơ ở Lênrơ*

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I
MÔN NGỮ VĂN, LỚP 10

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6.0
	1	A	0.5
	2	D	0.5
	3	C	0.5
	4	D	0.5
	5	A	0.5
	6	B	0.5
	7	B	0.5
	8	<p>- Không thể lược bỏ chi tiết miêu tả con mãng xà Hidrơ ở Lênrơ: “Hidrơ không phải là một con mãng xà thường. Cứ mỗi cái đầu bị đập bẹp, vỡ tan, thì tức khắc một cái đầu khác lại mọc ra thay thế” trong văn bản</p> <p>- Vì nếu thiếu chi tiết này thì tác phẩm không thể miêu tả cuộc chiến giữa con người và ác thú căng thẳng, làm nổi bật thử thách của nhân vật chính; đồng thời, không thể tôn vinh sức mạnh của Hêraclex; làm giảm sự lôi cuốn hấp dẫn</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Học sinh trả lời tương đương như đáp án: 1,0 điểm</p> <p>- Học sinh trả lời: Không thể lược bỏ chi tiết miêu tả con mãng xà Hidrơ ở Lênrơ, mà không có lý giải vì sao: 0,25 điểm</p> <p>- Học sinh trả lời sai hoàn toàn đáp án hoặc không trả lời: 0,0 điểm</p> <p>*Lưu ý: Học sinh có thể diễn đạt khác đáp án nhưng thuyết phục, hợp lý vẫn cho điểm tối đa</p>	1.0
	9	<p>- Nêu ra bài học cho bản thân.</p> <p>- Lí giải lí do bản thân nêu bài học ấy.</p>	1.0
	10	<p>- Nêu quan niệm của bản thân về mối quan hệ giữa tốt đẹp và xấu xa.</p> <p>- Lí giải được những lí do nêu quan điểm như vậy.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Học sinh trả lời được quan điểm cá nhân về mối quan hệ, lí giải được quan điểm hợp lí; đúng yêu cầu đoạn văn 4-5 câu,: 0,5 điểm</p> <p>- Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,25 điểm</p> <p>- Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0,0 điểm</p>	0.5
II		VIẾT	4.0
		<p>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</p> <p>Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề</p>	0.5

	<p><i>b. Xác định đúng yêu cầu của đề.</i> Nội dung và nghệ thuật của văn bản <i>Giết con măng xà Hêrơ ở Lêrơ</i></p>	0.5
	<p><i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> HS có thể viết bài nhiều cách trên cơ sở kết hợp được lí lẽ và dẫn chứng để tạo tính chặt chẽ, logic của mỗi luận điểm; đảm bảo các yêu cầu sau:</p>	2.0
	<ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu ngắn gọn về xuất xứ, nhân vật chính và nội dung bao quát của tác phẩm <i>Giết con măng xà Hêrơ ở Lêrơ</i> - Đặc điểm về nội dung và nghệ thuật: <ul style="list-style-type: none"> + Về nội dung, câu chuyện kể về một trong những kì công của Hê-ra-clet; thông qua đó, thể hiện khát vọng chinh phục tự nhiên của người Hy Lạp cổ; ngợi ca sức mạnh thể chất và trí tuệ của con người. + Về nghệ thuật, văn bản chứa đựng những đặc trưng của nghệ thuật cổ đại Hy Lạp: sự phong phú của trí tưởng tượng; tính hấp dẫn, li kì của thử thách để làm bật những phẩm chất của nhân vật chính... - Nêu được bài học rút ra từ câu chuyện (có thể là bài học dựa vào chính bản thân mình hoặc không ngại khi phải đương đầu với thử thách) / thể hiện sự đồng tình / không đồng tình với thông điệp của câu chuyện trong tác phẩm.... 	
	<p><i>d. Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>	0.5
	<p><i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p>	0.5
Tổng điểm		10.0